

בית המדרש "תורת דוד"
ע"ש הגה"צ רבי דוד בר חן זצ"ל - רבה של שדרות,
והרבנית רות בר חן ע"ה

"תורת דוד"

השיעור השבועי

פרשת נשא תשפ"א

(שנה ה', גליון 195)

שיעורי הרב אליהו בר חן

e0527191965@gmail.com | 052-719-1965

**השיעור השבועי עם הרב אליהו בר חן,
מתקיים בכל יום שלישי, בבית הכנסת "כתר תורה" -
ניסנית,
ביישוב ניצן ב'**

זמן תחילת השיעור:

שעון חורף - 19:45

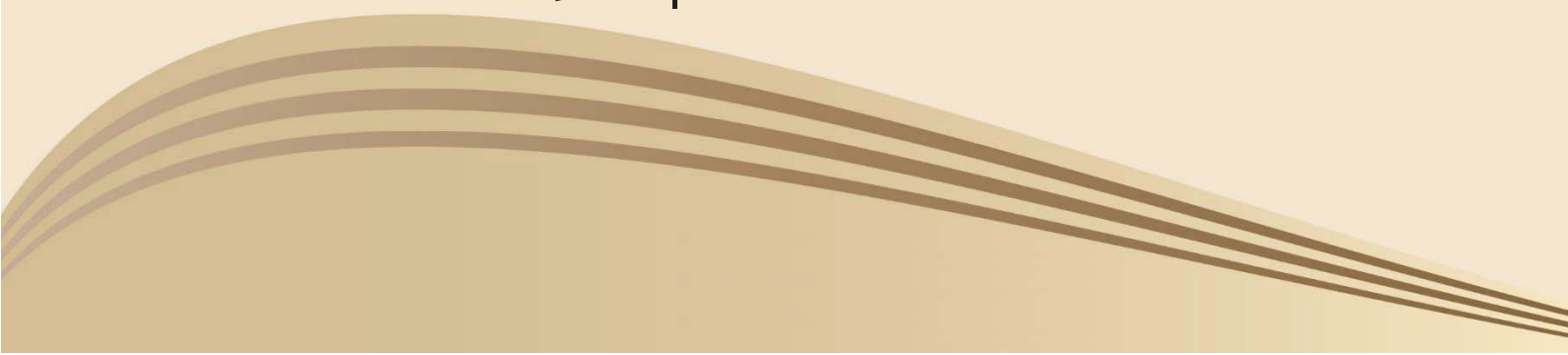
שעון קיץ - 20:00 (כאשר זמן צאת הכוכבים מתארך,
השיעור מתקיים מיד לאחר תפילת ערבית)

לקבלת הגליון השבועי בדוא"ל:

נא שלחו הודעה, לכתובת k.torat.david@gmail.com

תחת הכותרת "גליון שבועי"

זמני כניסת ויציאת השבת:

רבינו תם:	יציאה:	כניסה:	
20:51	20:15	18:58	ירושלים:
20:49	20:18	19:13	תל אביב:
20:52	20:19	19:06	חיפה:
20:50	20:16	19:14	באר שבע:

הלימוד, מוקדש לרפואתם השלימה, של:

שושנה סולטנה בת מרים

אמירה בת נעמי

שרה בת סוליקא

דינה בת סוליקא

אסתר בת תמר

יוסף דהאן בן רחל

רפאל פנחס בן מרים רמו

משה בן אסתר

חיים נתן צבי בן שרה

מאיר בן נעמי

אפי בן קונפיטה

פרשת נשא התשפ"א

"הרואה סוטה בקלקולה, יזיר עצמו מן היין"

א. "וידבר יהוה אל משה לאמר. דבר אל בני ישראל - ואמרת אליהם, איש איש כי תשטה אשתו, ומעלה בו מעל. ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה, ונסתרה והיא נטמאה, ועד אין בה, והוא לא נתפשה ... והביא האיש את אשתו אל הכהן, והביא את קרבנה עליה - עשירת האיפה קמח שערים, לא יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבנה, כי מנחת קנאת הוא, מנחת זכרון מזכרת עון. והקריב אתה הכהן, והעמיד לפני יהוה ... והעמיד הכהן את האשה לפני יהוה, ופרע את ראש האשה, ונתן על כפיה את מנחת הזכרון, מנחת קנאת הוא, ובגד הכהן יהיו מי המרים המארים ... זאת תורת הקנאות, אשר תשטה אשה תחת אישה, ונטמא. או איש אשר תעבר עליו ריח קנאה וקנא את אשתו, והעמיד את האשה לפני יהוה, ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת. ונקה האיש מעון, והאשה ההוא תשא את עונה", (במדבר, ה', יא' - לא').

"וידבר יהוה אל משה לאמר. דבר אל בני ישראל - ואמרת אליהם, איש או אשה כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר ליהוה. מיין ושכר יזיר, חמץ יין וחמץ שכר לא ישתה, וכל משרת ענבים לא ישתה, וענבים לחים ויבשים לא יאכל. כל ימי נזרו - מכל אשר יעשה מגפן היין, מחרצנים ועד זג, לא יאכל. כל ימי נדר נזרו, תער לא יעבר על ראשו, עד מלאת הימם אשר יזיר ליהוה, קדש יהיה גדל פרע - שער ראשו. כל ימי הזירו ליהוה - על נפש מת לא יבא. לאביו ולאמו ולאחיו ולאחתו לא יטמא להם במתם, כי נזר אלהיו על ראשו. כל ימי נזרו קדש הוא ליהוה", (במדבר, ו', א' - ח').

ב. דרשו רבותינו ז"ל (סוטה, ב' ע"א 1):

"תניא, רבי אומר, למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה,

¹ וכן בדברי רש"י, במדבר, ו' - ב'.

לומר לך, שכל הרואה סוטה בקלקולה, יזיר עצמו מן היין".
 עוד דרשו רבותינו ז"ל (במדבר רבה, פרשה י', א'):
 "כִּשְׁהֵם מְשַׁקִּים אֶת הַסּוֹטָה, הָיוּ אוֹמְרִים לָהּ, הֲרַבָּה יַיִן עוֹשָׂה,
 וְכָל יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים שָׁם, אֲנָשִׁים וְנָשִׁים ...
 וְהָיוּ יִשְׂרָאֵל הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים שֶׁהָיוּ רוֹאִין, בָּאִים לְתוֹךְ בְּתִיָּהֶם -
 וְאוֹמְרִים, אוֹי לוֹ לְפָלוֹנִי וְלְפָלוֹנִית שֶׁשָּׂתוּ יַיִן וְנִשְׁתַּכְּרוּ וְעָבְרוּ עַבְרָה וַיִּמְתּוּ -
 נְשֵׁבַע אָנִי, שְׂאֵינִי שׁוֹתָה יַיִן לְעוֹלָם, שֶׁלֹּא יֵהָא לִּי כְּמוֹתוֹ,
 וְכֵן הַנָּשִׁים אוֹמְרוֹת,
 לְכֹךְ נִסְמְכוּ זֶה לְזוֹ".
 וכתב רבינו בחיי, וז"ל:
 "ועל דרך הפשט, הוזהר הנזיר מן היין -
 כי כל הנמשך אחריו, נמשך אחר התאוות,
 והוא מביא לידי חטאים ומכשולים רבים.
 ונצטוו בגידול שיער, לפי שמוליד הדאגה.
 ויהיה לבו נכנע בעבודת ה' יתברך, בהיותו מנוול בשערו,
 ויהיה נזהר מהמותרות המנוולים אותו,
 כי כן השיער, מותר הטבע באדם, מהעשנים הנולדים בגוף²".

² השווה למה שכתב השו"ע (או"ח, סי' ר"מ, יד'), וז"ל:

"שְׂכַבְתָּ הַזָּרַע, הוּא כֹחַ הַגּוּף וּמְאוּר הָעֵינַיִם,

וְכָל זְמַן שֶׁתִּצָּא בְּיוֹתֵר, הַגּוּף כֹּלָה וְחַיֵּיו אוֹבְדִים.

וְכָל הַשְּׂטוּף בְּבַעֲלֵהָ, זְקֵנָה קוֹפְצַת עָלָיו, וְכֹחוֹ תִּשָּׁשׁ, וְעֵינָיו כֹּהוֹת, וְרִיחַ רַע נוֹדֵף מִפִּיו, וְשֶׁעַר רֹאשׁוֹ וְגִבּוֹת עֵינָיו
 וְרִיסֵי עֵינָיו נוֹשְׂרִים, וְשֶׁעַר זְקֵנוֹ וְשֶׁעַר רַגְלָיו רַבָּה, וְשִׁנָּיו נוֹשְׂרוֹת, וְהַרְבֵּה כְּאֲבִים חוּץ מֵאלוֹ בָּאִים עָלָיו.

אִמְרוּ חֲכָמֵי הַרְוֵפָאִים, אֶחָד מֵאֵלֶּף מֵת מִשְׁאָר חֲלָאִים, וְהָאֵלֶּף מֵרַב תִּשְׁמִישׁ.

עוד מצינו, לדברי הרמב"ם (מורה נבוכים, חלק ג', פרק מח'), שכתב וז"ל:

"וטעם ה'נזירות' מבואר מאד, והוא הפרישות מן היין -

אשר הפסיד הראשונים והאחרונים, רבים ועצומים כל הרוגיו".

וכבר כתב שלמה הע"ה (משלי, כ' - א'):

"לץ היין המה שכר, וכל שגה בו לא יחפם".

והנה, מצינו במדרש (תנחומא, שמיני, יא'), וז"ל:

"ההוא תלמידא דההוה חסיד, והוה ליה אבא ושתי חמרא טובא,

ובכל עדן דהוה נפיל בשוקא, אתו עולמא ומכין יתיה באבני ובצורין, וצווחין
וקורין בתרוי חזו שיכרא.

וכשרואה בנו החסיד, הוא מכלים ושואל את נפשו למות,

ובכל יום אומר לו, אבא, אני אשגר ויביאו לך לביתך מכל היין שמוכרין במדינה,
ולא תלך לשתות בבית היין -

שאתה עושה חרפה ממני וממך,

והוא אומר לו, כן, פעם אחת ושתים בכל יום.

עד שאמר אביו, שיעשה כמו שהוא אומר, שלא ילך לשתות בבית היין.

וכן עשה החסיד, שהוא עושה לו בכל יום ובכל לילה מאכל ומשתה, ומישנו במטותו
ואחר הולך לו.

פעם אחת, היה יורד מטר, ויצא החסיד לשוק, והיה הולך לבית הכנסת לתפלה,

וראה שכור אחד, שהוא שוכב בשוק, ואמת המים יורד עליו, והבחורים והנערים
מכין אותו באבנים ובצורין, ומשליכין חמר בפניו ובתוך פיו.

כשראה זה החסיד, אמר בלבו, אלך לאבא, ואביאנו לכאן, ואראה לו - זה השכור,
והחרפה שעושין ממנו הבחורים והנערים,

אולי ימנע פיו מלשתות בבית היין ולהשתכר.

לפיכך, צריך אדם לזהר".

וְכֹן עָשָׂה, הִבְיֵאוּ לְשֵׁם וְהִרְאֵהוּ לוֹ.

מָה עָשָׂה אֲבִיו הַזֶּקֶן. הֲלָךְ אֶצֶל הַשְּׂכּוֹר, וְשָׁאַל לוֹ, בְּאִיזָה בַּיִת שָׁתָה אוֹתוֹ יַיִן שֶׁהָיָה מְשִׁתְּכֵר בּוֹ.

אָמַר לוֹ בְּנוֹ הַחֲסִיד, אָבֵא, בְּשִׁבִיל זֶה קָרָאתִיךָ, אֲלֵא שֶׁתִּרְאֶה הַחֲרָפָה שֶׁעוֹשִׂים לָזֶה, כִּי כֹן עוֹשִׂים לָךְ בְּעֵת שֶׁאַתָּה שׁוֹתֶה, אוֹלֵי שֶׁתִּמְנַע פִּיד מִלְּשִׁתוֹת בְּבַיִת הַיַּיִן.

אָמַר לוֹ, בְּנִי, בְּחַיִי, אֵין לִי תַעֲנוּג וְגַן עֵדֶן אֲלֵא זֶה.

כְּשֶׁשָּׁמַע הַחֲסִיד, הֲלָךְ לוֹ בְּמַפַּח נִפְשׁוֹ.

ג. והנה, ישנם בנזירות ג' חלקים:

א. פרישה מתענוגי העולם הזה, והוא האיסור לשתות יין.

ב. פרישה מענייני היופי החיצוני, והוא איסור הגילוח -

ובכלל זה, המצווה, שִׁמְצָנָה הַנְּזִיר לַגִּלּוּחַ אֶת כָּל שַׁעֲרוֹ, לאחר השלמת ימי נזרו, וזהו "גילוח לשמים"

ג. פרישה מטומאת מת.

והנה, כתב הרמב"ם³, וז"ל:

"הַאֲמִיר הַרְיֵנִי נְזִיר אִם אֶעֱשֶׂה כָּךְ וְכָךְ, אוֹ אִם לֹא אֶעֱשֶׂה, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, הַרִי זֶה רְשָׁע,

וְנְזִירוֹת כְּזוֹ, מְנַזְרוֹת רְשָׁעִים הוּא.

אָבֵל הַנּוֹדֵר לֵה' דָּרָךְ קִדְשָׁהּ, הַרִי זֶה נֶאֱמָר וּמִשְׁבַּח,

וְעַל זֶה נֶאֱמַר⁴, 'נִזְרַת אֶלְהִיּוֹ עַל רֵאשׁוֹ'⁵ 'קִדְשׁ הוּא לֵה' ,

וּשְׁקֵלוֹ הַכְּתוּב כְּנִבְיָא -

³ פ"י מהלכות נזירות הי"ד.

⁴ במדבר, ו' - ז'.

⁵ במדבר, ו' - ח'.

שְׁנַאֲמַר⁶, וְאָקִים מִבְּנֵיכֶם לְבָנִיאִים, וּמִבְּחֹרֵיכֶם לְנָזִירִים⁷."

ומבואר מדבריו הקדושים:

שהפורש מתענוגות העולם הזה, הרי הוא ראוי מיד להשראת השכינה,

והשראת השכינה, פירושה, רוח הקודש ונבואה.

ד. בביאור סמיכות פרשת נזיר לפרשת סוטה, כתב⁷ השל"ה הקדוש זיע"א, כדלהלן:

"אמרו רבותינו ז"ל⁸, 'הרואה סוטה בקלקולה, יזיר עצמו מן היין' ...

והוא סוד הפרי של אדם⁹, היה גפן,

וחוה, שחטה אשכול של ענבים, והוא יין המשכר.

על כן, ענבים לחים ויבשים לא יאכל,

לחים - מורה על מדת הדין הקשה,

יבשים - מדת הדין הרפה.

ומיין ששחטה חוה, באה מיתה לעולם,

על כן, הנזיר, על כל נפשות מת לא יבוא.

והנה, כתיב אצל הנזיר¹⁰, 'כי נזר אלהיו על ראשו,

כמו שכתוב בכהן¹¹, 'כי נזר שמן משחת אלהיו עליו.

כי הנזיר, הוא כמו כהן, שלא יטמא למת, ונקרא קדוש.

⁶ עמוס, ב' - יא'.

⁷ בספרו הקדוש "שני לוחת הברית", פרשתן, תורה אור יא'.

⁸ ברכות, סג' ע"א.

⁹ הראשון.

¹⁰ במדבר, ו' - ז'.

¹¹ ויקרא, כא' - יב'.

אמנם, יש יותר מעלה בנזיר, כי הכהן לא זכה להינזר אלא על ידי שמן המשחה,
אבל הנזיר - 'נזר אלהיו עליו' ...

והעניין, כי אילו לא חטא אדם, היה גופו קדוש - 'כתנות אור', ועתה נעשה
'כתנות עור' - ובשר חומרי,

והושם בגן עדן לעבדה ולשמרה, כי היה ראוי לעבודה, כי לא היה זר,
ועתה, בהתלבשות 'כתנות עור', נעשה זר -

עד בוא אהרן, שהוא במקום אדם. ונתקן הזרות שבו, על ידי שמן משחת קודש ...
הנה הנזיר שפורש את עצמו מהיין, כוונתו הוא לילך במופלג, כלומר במה
שנתכסה, להיות כאדם קודם שחטא,

דהיינו, היפך התאוה שגרם לאדם להיות נפשט מ'כתנות אור' -
והיה על ידי גפן, כי גפן היה -

והוא אומר 'הריני נזיר', כלומר, אפרוש את עצמי מהתאוות בכל יכולתי ...
וזהו¹² 'נזר אלהיו עליו', כלומר, נכנס בגדר אדם הראשון - קודם שחטא, שלא
היה זר, ואז היה נזר אלהיו בלי שום אמצעים - כמו הכהן שהוצרך לשמן".

ה. והנה, מקור דברי הרמב"ם, שהובאו לעיל באות ג', הם בדברי רבותינו ז"ל
(נדרים, ט' ע"ב):

"אמר שמעון הצדיק, מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא, אלא אחד.

פעם אחת, בא אדם אחד נזיר מן הדרום, וראיתיו, שהוא יפה עינים - וטוב רואי -
וקווצותיו סדורות לו תלתלים.

אמרתי לו, בני, מה ראית להשחית את שערך זה הנאה.

אמר לי, רועה הייתי לאבא בעירי -

¹² במדבר, ו' - ז':

"לֹאֲבִיּוֹ וְלֹאֲמוֹ לֹאֲחִיו וְלֹאֲחֹתוֹ לֹא יִטְמָא לָהֶם בְּמַתָּם, כִּי נִזְרֵי אֱלֹהִיו עַל רִאשׁוֹ".

הלכתי למלאות מים מן המעיין, ונסתכלתי בבבואה שלי, ופחז עלי יצרי, ובקש לטורדני מן העולם,
אמרתי לו, רשע, למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, במי שהוא עתיד להיות רמה ותולעה -
העבודה, שאגלחך לשמים.
מיד עמדתי ונשקתיו על ראשו,
אמרתי לו, בני, כמוך ירבו נוזרי נזירות בישראל".

ו. ובכדי להבין את המעשה הנ"ל, יש להקדים מספר קושיות:

- א. מפני מה הזכיר שמעון הצדיק, שאותו נזיר היה מן הדרום, והלא, לכאורה אין נפקא מינה בכך, כלל ועיקר.
- ב. מפני מה הזכיר שמעון הצדיק, שאותו הנזיר היה יפה עיניים וטוב רואי וכו', והלא, לכאורה אין נפקא מינה בכך, כלל ועיקר.
- ג. מפני מה הזכיר אותו הנזיר, שהוא היה רועה את צאנו של אביו, והלא, הסיפור והמסר היו מובנים, גם בהזכרת היותו רועה צאן סתם, ולא דווקא של אביו.
- ד. כאשר ראה הנזיר את בבואתו במים, ופחז עליו יצרו, לשם מה הוא היה צריך לקבל עליו נזירות, והלא, יכול היה לגלח את שערו באופן מיידי, ובכך הוא היה משתיק את יצרו.
- ה. בהמשך דברי הגמרא הנ"ל¹³, הביאה הגמרא:

"אמר אביי, שמעון הצדיק ורבי שמעון ור' אלעזר הקפר, כולן שיטה אחת הן - דנזיר חוטא הוי",

¹³ שם, בדף י' ע"א.

והיינו, שמכיוון שהעיד שמעון הצדיק על עצמו, שמימיו הוא לא אכל אשם נזיר.
בהכרח, שהנזיר נחשב לחוטא.

וטעם הדבר, נתבאר בגמרא בשיטת רבי יונה ¹⁴ :

"כשהן תוהין, נוזרין,

וכשהן מטמאין ורבין עליהן ימי נזירות, מתחרטין בהן,

ונמצאו מביאין חולין לעזרה",

והיינו :

שכאשר האדם מתחרט על מעשיו הרעים, הרי הוא מקבל על עצמו נזירות,

ומכיוון ש"סתם נזירות שלושים יום" ¹⁵, באם יטמא הנזיר באמצעם של ימים
אלו, נזירותו תתאחר -

ואזי, כאשר הוא רואה שנזירותו, הינה, מעבר לשלושים יום, הרי הוא מתחרט
על עצם קבלת הנזירות,

ואם כן, כאשר הוא מביא את קרבנו, קרוב הדבר לידי כך שיחשב הקרבן ל"חולין
בעזרה".

ולפיכך, לא אכל שמעון הצדיק קרבן "אשם נזיר".

והדבר צריך ביאור :

מניין לו לשמעון הצדיק, שאותו הנזיר שבא מן הדרום, לא התחרט על נזירותו,

וקרבנו, אינו כחולין בעזרה.

ז. ועתה, נבאר את ג' הקושיות הראשונות, וכדלהלן :

א. על הקושיא ה-א' :

מפני מה הזכיר שמעון הצדיק, שאותו נזיר היה מן הדרום,

¹⁴ שם, בדף ט' ע"ב.

¹⁵ נזיר, פ"א מ"ג.

והלא, לכאורה אין נפקא מינה בכך, כלל ועיקר.

כתב ¹⁶ הרב מהרש"א, וז"ל:

"ונראה, שרמז שבא מדרום, שהיה חכם,

כמו שאמרו ¹⁷, 'הרוצה להחכים, ידרים' " ¹⁸.

ב. על הקושיא ה-ב':

מפני מה הזכיר שמעון הצדיק, שאותו הנזיר היה יפה עיניים וטוב רואי וכו',

והלא, לכאורה אין נפקא מינה בכך, כלל ועיקר.

כתב ¹⁹ רבינו הרי"ח הטוב זיע"א, וז"ל:

"ונראה לי בסייעתא דשמיא, כדי שלא יתמה השומע על שאלתו ששאל, 'מה ראית להשחית את שערך זה' -

וכי נקבה הוא, והלא זכר הוא, וגנאי לזכר לגדל שערות תלתלים.

לכך, הגיד, שהיה יפה עינים וטוב רואי,

אשר מזה מוכח, שהיה מעדן גופו ומענג עצמו, דאם לא היה מעונג ומתעדן - לא היה נראה יפה עינים וטוב רואי.

ולכך, שאלו, מה ראית להשחית,

כיון שאתה מתענג ומתעדן, הסברא מחייבת דלא ניחא לך להשחית שערך הנאה.

או יובן, מה שאמר יפה עינים וטוב רואי, לא קאי על טוב ויופי הגוף, אלא לשון מליצה נקיט, על יופי וטוב הנפשי,

שראה ברוח קדשו שהוא צדיק, שהיה יפה עינים מראות ברע, וטוב רואי בחכמה,

¹⁶ ב"חידושי אגדות".

¹⁷ בבא בתרא, כה' ע"ב.

¹⁸ וכעין זה כתב רבינו הרי"ח הטוב זיע"א, בספרו הקדוש "בן יהוידע", וכפי שנביא כתירוץ על הקושיא ה-ב'.

¹⁹ בספרו הקדוש "בן יהוידע", שם.

כמו שנאמר ²⁰, 'חכמת אדם תאיר פניו',

ולכן אמר שבא מן הדרום, כלומר, ממקום חכמים וגזע חכמים אשר יתייחסו לדרום".

ג. על הקושיא ה-ג':

מפני מה הזכיר אותו הנזיר, שהוא היה רועה את צאנו של אביו, והלא, הסיפור והמסר היו מובנים, גם בהזכרת היותו רועה צאן סתם, ולא דווקא של אביו.

כתב ²¹ הרב מהרש"א, וז"ל:

"היה רועה לאביו במצות כבוד אב ... בעירו, במקום שהיה מכירין בו ובמעלתו ... כשהיה מסתכל עצמו בבבואה, שהיה גם יפה עינים, פחז עליו היצר הרע להתגאות, וכי איש כמוהו במעלת החכמה ויפה עינים, יהיה רועה. וזה שאמר, שביקש לטורדו מן העולם, לעבור על מצות כבוד אביו, שנאמר בו ²², 'למען יאריכון ימיו גוי'.

ואמר, מפני מה אתה מתגאה שלא להיות עוד רועה לאביך,

שסופך למות על ידי שתעבור מצוה זו של כבוד אב".

ובאופן אחר, כתב ²³ רבינו הרי"ח הטוב זיע"א:

"נתכוון לחלוק כבוד לאביו, ולומר, מה שזכיתי לשבר כח היצר, מפני שהייתי עוסק בכבוד אבי, שהייתי משמשו לרעות צאנו, ולכך, פירש ואמר, בעירי, שהוא מקום שמכירים אותי, ובשביל כבוד אבי, לא הייתי בוש מלהיות רועה, שהוא תשמיש אדם פחות".

²⁰ קהלת, ח' - א'.

²¹ ב"חידושי אגדות".

²² שמות, כ' - יא'.

²³ בספרו הקדוש "בן יהודע", שם.

ח. כתב ²⁴ הרמ"ע מפאנו זיע"א, וז"ל:

"אבשלום, בא באדם נזיר, הנזכר בנדרים פרק קמא ²⁵ ... הוא תיקונו של אבשלום.

שם, היה שערו סבה - כי נתגאה בשערו, והיה נזיר - כדאיתא בנזיר, והבחור הלזה היה נזיר - לגלחם לשמים".
וביאור דבריו הקדושים, יבוארו כדלהלן.

בתלמוד ירושלמי ²⁶, הובא המעשה באותו נזיר, בתוספת אות אחת:
"פעם אחד, עלה אלי אדם אחד מדרום, וראיתיו, אדמוני עם יפה עינים וטוב רואי, וקווצותיו מסודרות תילי תילים",

והנה, "אדמוני", הוא כינוי לדוד הע"ה ²⁷,

וכמו כן, "רועה צאן", הוא כינוי לדוד הע"ה ²⁸.

והנה, הנזיר, הינו, אבשלום בנו של דוד הע"ה ²⁹,

ואבשלום, היה יפה תואר עד למאוד, וכמאמר הכתוב ³⁰ -

"וּכְאַבְשָׁלוֹם לֹא הָיָה אִישׁ יָפֵה בְּכָל יִשְׂרָאֵל לְהֵלֵל מְאֹד, מִפְּנֵי רַגְלוֹ וְעַד קַדְקָדוֹ לֹא הָיָה בּוֹ מוֹם".

²⁴ בספרו הקדוש "גלגולי נשמות", אות א', סק"כ.

²⁵ ט' ע"ב.

²⁶ נדרים, פ"א ה"א.

²⁷ שמואל א', טז' - יב'.

"וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאֵהוּ, וְהוּא אֲדָמוֹנִי עִם יָפֵה עֵינָיִם וְטוֹב רֹאֵי, וַיֹּאמֶר יְהוָה, קוֹם מִשְׁחָהוּ, כִּי זֶה הוּא".

²⁸ תהילים, עח' - ע'.

"וַיִּבְחַר בְּדוֹד עֶבְדוֹ, וַיִּקְחֵהוּ מִמְּקִלָּאת צֹאן".

²⁹ יעו"ן במסכת נזיר, ד' ע"ב.

³⁰ שמואל ב', יד' - כה'.

ולא זו בלבד, אלא, שהיה שערו של אבשלום גדול עד למאוד, וכמאמר הכתוב ³¹ -
"וּבְגַלְחוּ אֶת רֵאשׁוֹ, וְהָיָה מִקֶּץ יָמַיִם לְיָמַיִם אֲשֶׁר יִגְלַח - כִּי כָבֵד עָלָיו, וְגַלְחוּ, וְשָׁקַל
אֶת שְׁעָרָא רֵאשׁוֹ מֵאֲתָיִם שְׁקָלִים בְּאֶבֶן הַמֶּלֶךְ".

והנה, במסכת סוטה (פ"א מ"ח) שנינו:

"אֲבִשְׁלוֹם נִתְגָּאָה בְּשַׁעְרוֹ, לְפִיכָךְ נִתְלָה בְּשַׁעְרוֹ".

וכאשר מרד אבשלום בדוד אביו, נאמר (שמואל ב', טו', ז' - ט')::

"וַיְהִי מִקֶּץ אַרְבָּעִים שָׁנָה, וַיֹּאמֶר אֲבִשְׁלוֹם אֶל הַמֶּלֶךְ, אֲלֶכָה נָא וְאֲשַׁלֵּם אֶת נְדָרַי
אֲשֶׁר נִדְרַתִּי לַיהוָה בְּחֶבְרוֹן. כִּי גָדַר נָדַר עֲבָדְךָ, בְּשַׁבְּתִי בְּגִשׁוֹר, בְּאֶרֶס, לֵאמֹר, אִם
יָשׁוּב יְשִׁיבֵנִי יְהוָה יְרוּשָׁלַם, וְעֲבַדְתִּי אֶת יְהוָה. וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ, לָךְ בְּשָׁלוֹם, וַיֵּקֶם,
וַיֵּלֶךְ חֶבְרוֹנָה",

והיינו:

שבכדי למרוד בדוד אביו, ובכדי לקיים את נזירותו ³², ברח אבשלום מירושלים
לדרום.

ולפיכך:

אותו הנזיר שבא מן הדרום, שהיה אדמוני ורועה צאן כדוד הע"ה, והיה יפה
תואר ובעל תלתלים וכו' כאבשלום,

תיקן את מה שנתגאה בשערו כאבשלום,

ועלה מן הדרום לירושלים, לקיים את נזרו, ולכפר על מרד אבשלום בדוד אביו -

שהיה זלזול בכיבוד אב ואם.

ולביאור זה, תתיישב הקושיא ה-ה':

מניין לו לשמעון הצדיק, שאותו הנזיר שבא מן הדרום, לא התחרט על נזירותו,

וקרבנו, אינו כחולין בעזרה.

³¹ שם, פסוק כו'.

³² יעויין במסכת נזיר, ד' ע"ב.

וזאת, מחמת שראה שמעון הצדיק, לתוך "נפשו" של אדם זה, וידע את מהות תיקונו.

ט. כתב³³ מו"ר מרנא רבי חיים ליב הלוי שמולאביץ זיע"א, וז"ל:

"ומצאנו בגמרא סנהדרין³⁴, 'כתיב³⁵ - פִּלְטִי, וכתיב³⁶ - פִּלְטִיָּאֵל,

אמר רבי יוחנן, פִּלְטִי שמו, ולמה נקרא פִּלְטִיָּאֵל, שְׁפָלְטוּ א-ל מן העבירה³⁷,

מה עשה, נעץ חרב בינו לבינה, אמר, כל העוסק בדבר זה, ידקר בחרב זה'.

מבואר מכאן יסוד, שאף שהיה הדבר בדרך נס,

ואם לא שְׁפָלְטוּ א-ל מן העבירה, לא היה יכול לעמוד בנסיון, ולהתגבר על יצרו זמן

כה ממושך, והוצרך לנס מן השמים לפלטו מן העבירה,

אך עם כל זאת, שאלו חז"ל -

'מה עשה' -

כי אין האדם זוכה לנס, אלא אם כן, עשה את שלו, לשמור עצמו מן החטא.

ברם, לכאורה, לא נִתְחַנַּן לנו עצה זו מה טיבה,

ומה תועלת יש באמירתו 'כל העוסק בדבר זה, ידקר בחרב זו' -

והלא, הוא עצמו נעץ את החרב, ויכול הוא לסלקה, בכל שעה שיעלה לבו,

³³ בספרו הקדוש "שיחות מוסר",

מאמר יא', עמוד מו',

ובמאמר לא', עמוד קלב'.

³⁴ י"ט' ע"ב.

³⁵ שמואל א', כה' - מד'.

³⁶ שמואל ב', ג' - טו'.

³⁷ שנתן לו שאל את בתו לאשה, שהיה סבור שהיא פנויה, וקידושיה לדוד לא היו קידושין,

ופלטי, לא קרב אליה, כיוון שידע שהלכה כדוד, והיא אשת איש.

וכשיתגבר עליו יצרו, מי יעכב בעדו?

אכן, כאן עמדנו על עצה עמוקה, שירד אליה פלטי בן ליש,

שבשעה ראשונה, היתה אצלו הכרה והחלטה ברורה -

'כל העוסק בדבר זה, ידקר בחרב' -

רתיעה מוחלטת, מנגיעה כלשהי, באשה שאינה שלו,

אבל, חשש, שמא הרגשה זו תפוג הימנו במשך השנים הרבות שהוא מצוי עם

האשה, ואז יפול חלילה ברשת היצר,

ולכן, באותה שעת יקוד, נעץ חרב בינו לבינה -

והחרב, תשמש לו זיכרון, להחלטה של השעה הראשונה -

ואם יתגבר עליו יצרו -

הרי החרב תזכיר לו, את תוקפה של ההחלטה הראשונה, בעת שנעץ חרב בינו

לבינה ...

ועל ידי כך, ניצול מן העבירה".

ולאחר הקדמה זו, נוכל לבאר ולומר במעשה הנזיר, כך:

באם לא ניכנס לעומקם של דברים, וכפי שהובא באות ח', משם הרמ"ע מאפנו

זיע"א. אלא, נישאר ברובדם הפשוט,

נראה, דו שיח מעניין מאוד, שהיה בין הנזיר לעצמו, בשעה שראה את בבואתו

במים,

ונראה שם, כמה מן הַרְאִיות והמסקנות, שעלו לו באותה העת.

הוא ראה, שהיצר הרע מנסה לטורדו מן העולם,

הוא ראה, שהיצר הרע אינו מרפה ממנו,

הוא ראה, שהיצר הרע "מתחדש"³⁸ ו"מתגבר"³⁹ עליו בכל עת.

³⁸ קידושין, ל' ע"ב:

הוא ידע, שאם הוא יגלח את שערו מייד, וכפי שהקשינו בקושיא ה-ד',
 אין בכך כל השקטה ליצר הרע,
 שכן, שערו יגדל מחדש לאחר זמן -
 ואם כן, שוב ינסה יצרו הרע לקחתו אליו.
 הפתרון לכך, הוא הפתרון שנהג בו פלטי בן ליש,
 פלטי בן ליש, נעץ חרב כתזכורת תמידית ליצר הרע,
 ולכן, הוא קיבל כוח גדול מן השמים להתמיד בקבלתו.
 הנזיר מן הדרום, גידל את שערו כתזכורת תמידית ליצר הרע,
 וממילא, גם כאשר הוא יוריד את שערו לכבוד ה' יתברך,
 יתן לו ה' יתברך, סייעתא דשמיא גדולה להילחם ביצרו.
 וכאשר רואה זאת שמעון הצדיק, הוא מבין, שלמרות פרישותו מאכילת "אשם
 נזיר",
 אבל, "אשם נזיר" של אדם גדול שכזה, ראוי לאוכלו -
 ולואי שירבו נוזרי נזירות כמותו בישראל,
 כי זוהי תכלית עבודת האדם במלחמתו על יצרו הרע.
 י. יתן ה' יתברך, ונזכה, לגדור ולשמור את עצמינו מן היצר ומתאוותיו,
 וכפי שלמדנו מפרשתן, והרחבנו במאמר זה, "הרואה סוטה בקלקולה" - סמל
 התאוות, "יזיר עצמו מן היין" - סמל הפרישות מעת בריאת העולם,
 ואזי, נזכה לעשות את רצונו יתברך כרצונו. אמן.

"יצרו של אדם, מתחדש עליו בכל יום".

שם³⁹

"יצרו של אדם, מתגבר עליו בכל יום, ומבקש המיתו".

לזכרון עולם בהיכל ה'

- הראשלי"צ הרב אליהו בקשי דורון בן טובה זצ"ל
- יצחק (ישראל) אוחנה בן מרים ז"ל
- יעיש זוביב בן מזל ז"ל
- ישראל אביטן בן סוזן ז"ל
- רפאל סיבוני בן גרסיה ז"ל
- משה חיון בן קוקה ז"ל
- דב לוסטרניק בן אביבה ז"ל
- שלמה בן אסתרלייה ז"ל
- ~~~
- ליליאן דיאמנטה בת עישה ע"ה
- רחל עמוס בת אסתרלייה ע"ה
- רבקה הרוש בת גרסיה ע"ה
- הצדקת ברוריה מויאל בת חוה ע"ה
- אליס חוה עישה לוי בת גרסיה ע"ה
- מזל טוב סיגלר בת זוהרה ע"ה
- עזיזה שטרית בת אסתר ע"ה
- חנה בת ליליאן ע"ה
- קונפיטה בת דינה ע"ה
- חנה אילוז בת פרחא ע"ה
- איילה בת נעמי ע"ה

